EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 10. 2021
COM(2021) 606 final

2021/0314 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty („smernica o DPH“)[1] môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie oprávniť ktorýkoľvek členský štát, aby zaviedol osobitné opatrenia odchyľujúce sa od tejto smernice na zjednodušenie výberu DPH alebo na zamedzenie určitým daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 21. apríla 2021, Lotyšsko požiadalo o povolenie ďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od všeobecných zásad upravujúcich právo na odpočet DPH na vstupe v súvislosti s určitými osobnými motorovými vozidlami, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely. Spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti Lotyšsko predložilo správu, ktorá obsahuje aj preskúmanie plánovaného percentuálneho podielu, pokiaľ ide o obmedzenie práva na odpočet.

V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listami z 10. júna 2021 informovala o žiadosti predloženej Lotyšskom ostatné členské štáty. Listom zo 14. júna 2021 Komisia oznámila Lotyšsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článkoch 168 a 168a smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo na odpočet DPH účtovanej pri nákupoch tovaru a služieb na účely zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa uvádza požiadavka účtovať DPH v prípade, keď sa tovar, ktorý je súčasťou majetku podniku, poskytne na používanie na súkromné účely zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov alebo všeobecnejšie na iné účely než účely jej podnikania, ak je DPH za takýto tovar úplne alebo čiastočne odpočítateľná. Tento systém umožňuje získať naspäť pôvodne odpočítanú DPH v spojitosti s používaním na súkromné účely.

Je zložité uplatňovať tento systém v prípade osobných motorových vozidiel, a to najmä preto, že je ťažké určiť predel medzi používaním na súkromné a používaním na podnikateľské účely. Ak sa vedú záznamy, ich vedenie a kontrola predstavujú pre podniky a správne orgány dodatočnú záťaž.

Podľa článku 395 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ak ich na to Rada oprávnila.

Lotyšsku sa v súčasnosti na základe vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/2429[2] povoľuje, aby právo na odpočet DPH zaplatenej pri nákupe, lízingu, nadobudnutí v rámci Spoločenstva a dovoze určených osobných motorových vozidiel a z výdavkov súvisiacich s údržbou, opravou a pohonnými látkami v prípade takýchto vozidiel, ak sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, obmedzilo na 50 %. Osobitné opatrenie takisto zbavuje zdaniteľné osoby povinnosti, aby s používaním takýchto osobných motorových vozidiel na iné ako podnikateľské účely zaobchádzali ako s poskytovaním služieb. Toto osobitné opatrenie sa vzťahuje na osobné motorové vozidlá s maximálnou povolenou hmotnosťou

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/2429 z 10. decembra 2015, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 334, 22.12.2015, s. 15 – 17).

nepresahujúcou 3 500 kg a najviac ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča. Osobné motorové vozidlá, ktoré sa používajú na určité osobitné činnosti, sú z obmedzenia práva na odpočet vylúčené a malo by sa s nimi zaobchádzať podľa obvyklých pravidiel: vozidlá zakúpené na účely ďalšieho predaja, prenájmu alebo lízingu; vozidlá používané na prepravu cestujúcich (napríklad taxislužby) alebo tovaru; vozidlá používané na cvičné jazdy v autoškolách; vozidlá používané pri poskytovaní bezpečnostných služieb alebo pohotovostné vozidlá; vozidlá používané ako predvádzacie modely pri predaji vozidiel. Platnosť vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/2429 sa predĺžila vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/1921[3] do 31. decembra 2021.

Súčasná žiadosť Lotyšska o ďalšie predĺženie platnosti osobitného opatrenia sa zakladá na rovnakých dôvodoch, ako boli dôvody predložené pri predchádzajúcich žiadostiach. K tejto žiadosti bola pripojená správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho podielu obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočet, ako sa vyžaduje v článku 6 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/2429. Lotyšsko sa domnieva, že podmienky na uplatňovanie osobitného opatrenia pretrvávajú a uplatňovaný 50 % limit je naďalej primeraný.

Lotyšsko potvrdzuje, že osobitné opatrenie umožňuje zmierniť administratívnu záťaž pre daňovníkov aj pre daňovú správu a obmedzuje úniky DPH spôsobené nesprávnym vedením záznamov o jazdách uskutočnených v súvislosti s podnikateľskou činnosťou a nesprávne vyplnenými daňovými priznaniami k DPH. Podľa údajov, ktoré Lotyšsko predložilo, v roku 2019 tvorili takmer 99,7 % ekonomicky aktívnych podnikov mikropodniky a MSP, čo daňovým orgánom sťažuje situáciu, pokiaľ ide o overovanie používania osobných motorových vozidiel na podnikateľské a na súkromné účely. K 1. januáru 2021 bol v Lotyšsku celkový počet registrovaných obchodníkov s jedným alebo dvoma osobnými motorovými vozidlami 21 739, čo predstavuje 82 % všetkých registrovaných obchodníkov, ktorí zaregistrovali osobné motorové vozidlá. Keďže mikropodniky a MSP tvoria 99,7 % všetkých prevádzkovateľov, Lotyšsko zastáva názor, že väčšina osobných motorových vozidiel sa používa na súkromné účely. Podľa poskytnutých údajov sa v roku 2020 87,6 % všetkých osobných motorových vozidiel patriacich registrovaným obchodníkom používalo nielen na podnikateľské, ale aj na súkromné účely.

Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitného opatrenia na administratívnu záťaž daňovníkov a daňových orgánov sa navrhuje, aby sa opatrenie udelilo na ďalšie obmedzené obdobie, a to do 31. decembra 2024. Prípadnú žiadosť o predĺženie platnosti by mala sprevádzať správa zahŕňajúca preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu, ktorá by sa mala zaslať Komisii do 31. marca 2024.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s právom na odpočet boli udelené aj iným členským štátom (Estónsku[4], Maďarsku[5], Chorvátsku[6], Poľsku[7], Taliansku[8] a Rumunsku[9]).

---

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1921 zo 4. decembra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 311, 7.12.2018, s. 36 – 37).

[4] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/1854 z 10. októbra 2017, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2014/797/EÚ, ktorým sa Estónskej republike povoľuje uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 265, 14.10.2017, s. 17 – 18).

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočet DPH. Dovtedy Rada dáva členským štátom právo zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Existuje preto celý rad ustanovení o zachovaní *status quo,* ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v spojitosti s osobnými motorovými vozidlami.

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa môže vzťahovať obmedzenie práva na odpočítanie dane[10], je takáto výnimka až do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primeraná.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 395 smernice o DPH.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

• Proporcionalita

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť postup výberu dane a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Predovšetkým vzhľadom na potenciálnu možnosť podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o najazdených kilometroch pre daňové orgány, by obmedzenie na 50 % zjednodušilo postup výberu DPH a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov a nesprávne vyplnených daňových priznaní k DPH.

• Výber nástroja

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

---

5 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1493 z 2. októbra 2018, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 252, 8.10.2018, s. 44 – 46).

6 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1994 z 11. decembra 2018, ktorým sa Chorvátsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 320, 17.12.2018, s. 35 – 37).

7 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/1594 z 24. septembra 2019, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/805/EÚ, ktorým sa Poľskej republike udeľuje povolenie zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 71 – 72).

8 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/2138 z 5. decembra 2019, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 324, 13.12.2019, s. 7 – 8).

9 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1262 zo 4. septembra 2020, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2012/232/EÚ, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 296, 10.9.2020, s. 6).

10 KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21. 5. 2014, s. 3).

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných ustanovení o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Lotyšsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zjednodušiť postup zdaňovania tak, že zdaniteľné osoby nebudú mať povinnosť vedenia záznamov o používaní určených osobných motorových vozidiel na súkromné účely, a zároveň predchádzať daňovým únikom v súvislosti s DPH spôsobeným nesprávnym vedením záznamov. Navrhované opatrenie má preto potenciálne priaznivý dosah na podniky aj daňové správy. Lotyšsko toto riešenie označilo za vhodné opatrenie, pričom je porovnateľné s inými bývalými a súčasnými výnimkami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh negatívne neovplyvní vlastné zdroje Únie z DPH.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený a zahŕňa doložku o ukončení platnosti k 31. decembru 2024.

Ak by Lotyšsko uvažovalo o ďalšom predĺžení platnosti tohto osobitného opatrenia na obdobie po roku 2024, Komisii by sa najneskôr 31. marca 2024 mala súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

2021/0314 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V článku 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) z tovaru, ktorý im bol dodaný, a služieb, ktoré im boli poskytnuté, používaných na účely ich zdaniteľných transakcií. Podľa článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa má použitie majetku podniku na súkromnú spotrebu zdaniteľných osôb alebo ich zamestnancov alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely ich podnikania, považovať za poskytnutie služieb.

(2) Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/2429[2] sa Lotyšsku do 31. decembra 2018 povolilo, aby právo na odpočítanie DPH zaplatenej pri nákupe, lízingu, nadobudnutí v rámci Spoločenstva a dovoze osobných motorových vozidiel s maximálnou povolenou hmotnosťou nepresahujúcou 3 500 kilogramov a najviac s ôsmimi sedadlami okrem sedadla vodiča, ako aj výdavkov spojených s údržbou, opravou a pohonnými látkami pre takéto osobné motorové vozidlá, obmedzilo na 50 %. Povolenie takisto zbavuje zdaniteľné osoby povinnosti, aby s používaním takýchto osobných motorových vozidiel na iné ako podnikateľské účely zaobchádzali ako s poskytovaním služieb.

(3) Platnosť vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2015/2429 sa vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/1921[3] predĺžila do 31. decembra 2021.

(4) Lotyšsko listom z 21. apríla 2021 požiadalo Komisiu o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom obmedziť právo na odpočítanie v súvislosti

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/2429 z 10. decembra 2015, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 334, 22.12.2015, s. 15).

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1921 zo 4. decembra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 311, 7.12.2018, s. 36).

s výdavkami týkajúcimi sa určitých osobných motorových vozidiel, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely (ďalej len „žiadosť“).

(5) Listami z 10. júna 2021 Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES postúpila žiadosť ostatným členským štátom. Listom zo 14. júna 2021 Komisia oznámila Lotyšsku, že má všetky informácie, ktoré pokladá za potrebné na posúdenie žiadosti.

(6) V súlade s článkom 6 ods. 2 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2015/2429 Lotyšsko predložilo správu, ktorá zahŕňa aj preskúmanie percentuálneho podielu stanoveného pre odpočítanie DPH. Na základe informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, konkrétne skúseností z daňových kontrol a štatistických údajov týkajúcich sa používania osobných motorových vozidiel na súkromné účely, Lotyšsko tvrdí, že obmedzenie na 50 % je naďalej opodstatnené a stále primerané.

(7) Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitného opatrenia na administratívnu záťaž daňovníkov a daňových orgánov by sa Lotyšsku malo povoliť, aby osobitné opatrenie uplatňovalo aj naďalej.

(8) Predĺženie platnosti osobitného opatrenia by malo byť časovo obmedzené, aby bolo možné vyhodnotiť jeho účinnosť, ako aj primeranosť percentuálneho podielu.

(9) Ak bude Lotyšsko považovať za potrebné ďalšie predĺženie platnosti osobitného opatrenia na obdobie po roku 2024, malo by Komisii do 31. marca 2024 predložiť spolu so žiadosťou o predĺženie správu, ktorej súčasťou bude preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu.

(10) Osobitné opatrenie bude mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybranej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

(11) Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Článok 6 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2015/2429 sa nahrádza takto:

„*Článok 6*

1. Toto rozhodnutie sa uplatňuje od 1. januára 2016. Stráca účinnosť 31. decembrom 2024.

2. Každá žiadosť o predĺženie platnosti povolenia stanoveného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2024 a pripojí sa k nej správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho podielu stanoveného v článku 1.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda